

Alle elever
skal opleve
succes uanset
forudsætninger

PÆDAGOGISK RAMME

for erhvervsuddannelserne

INDHOLDSFORTEGNELSE

Introduktion	side 3
Pejlemærke 1	side 4
Pejlemærke 2	side 5
Pejlemærke 3	side 6
Pejlemærke 4	side 7
Kerneværði	side 8
Læringsrum	side 9
- Undervisningsrum	side 9
- Praksis- og studierum	side 10
- Feedback og vejledningsrum	side 10
- Digitalt læringsrum	side 11

INTRODUKTION

I forbindelse med EUD-reformen, der trådte i kraft i 2015, udarbejdede lærere og ledere i fællesskab en pædagogisk ramme, der siden har dannet grundlaget for den pædagogiske praksis på skolens erhvervsuddannelser. I 2018 blev EUD-aftalen "Fra folkeskole til faglært" vedtaget bredt i Folketinget, og her i 2020 har det igen være tid til at reflektere over didaktik og pædagogik på erhvervsuddannelsesområdet.

Den pædagogiske ramme fra 2015 har dannet udgangspunkt for arbejdet med en opdateret 2020-udgave.

Den pædagogiske ramme skal stadig udgøre fundamentet for udvikling af en stærk pædagogisk kultur med fokus på kvalitet og pædagogik, der virker. En kultur der er fælles for organisationen, men som formes, præges og italesættes i de enkelte afdelinger. Den pædagogiske ramme skal være kendt af alle i organisationen og være et dialogværktøj til brug for undervisere og ledere, ligesom den er udgangspunktet for refleksion – både hos den enkelte underviser og i de forskellige afdelinger.

Således skabes en fælles pædagogisk praksis og kultur, hvor lærerne vil opleve ledere, der involverer sig i den pædagog-

iske praksis, og at pædagogiske udfordringer og udvikling af metoder er fælles anliggender, der italesættes og sparres om blandt kollegaer, i teams og med ens leder.

På EUC Nordvest ses det som en forudsætning for en til en hver tid aktuel og god pædagogisk praksis, at undervisere og ledere kontinuerligt udvikler deres fagfaglige, pædagogiske og digitale kompetencer. I skolens kompetencestrategi beskrives, hvordan kompetenceudvikling både foregår på et strategisk og et afdelingsspecifikt niveau, hvor der årligt foretages justeringer og tages hensyn til de aktuelle kompetenceudviklingsbehov.

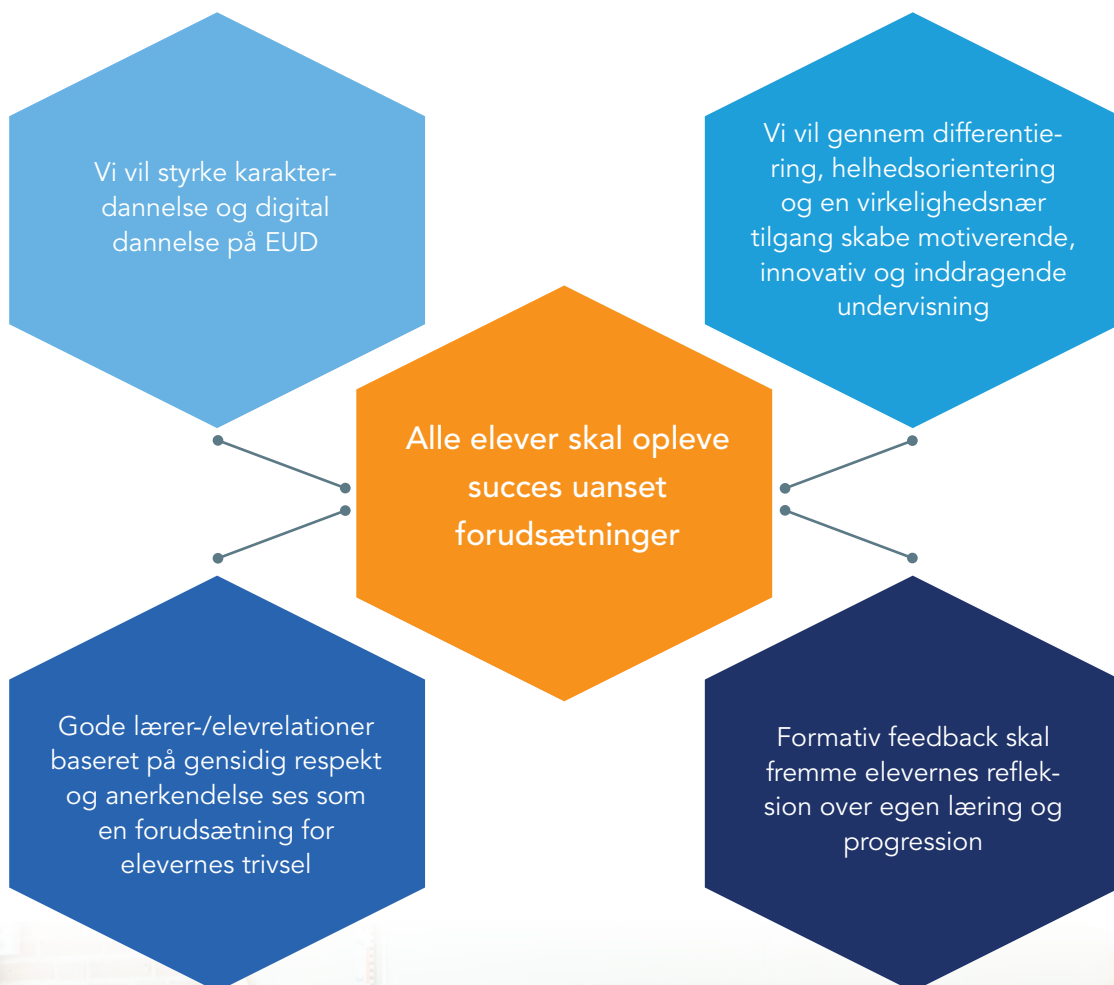
Med den pædagogiske ramme vil vi sikre, at eleverne møder en motiverende undervisning, der er præget af innovation og inddragelse, hvor de mødes anerkendende og med en differentieret tilgang. En god relation mellem lærer og elev ses som det bedste udgangspunkt for trivsel og udvikling og skal sikre, at alle elever – uanset forudsætning – skal opleve succes og udbytte af undervisningen.

God læselyst – god arbejdslyst!

KERNEVÆRDI

At alle elever skal opleve succes – uanset forudsætninger – er en kerneværdi på EUC Nordvest og helt central for den måde, vi agerer på i forhold til vores elever. Derfor skal de fire pejlemærker ses i relation til værdien, hvor de både udspringer af selve værdien, men også forstås som en måde at udfolde den på.

Vi vil styrke karakterdannelse og digital dannelse på EUD

Indledning og effekt

Alle elever skal opleve et studiemiljø præget af gensidig respekt og tolerance, hvor de motiveres til at tage ansvar og agere selvstændigt, og hvor de lærer at begå sig såvel fagligt som socialt. De skal mærke, at motion og sundhed giver mere energi og overskud til at lære, og at de er en del af et fællesskab. Eleverne skal inspireres til at føle stolthed over eget fag. Samtidig skal de oparbejde et højt videns- og kompetenceniveau på det digitale område, så de udvikler sig til kompetente, kritiske, reflekterende og ansvarlige digitale forbrugere, der formår at navigere sikkert og effektivt i en digitaliseret virkelighed.

Handlinger

EMNER

SAMVÆR OG TRIVSEL

- Klare rammer for samværet i læringsrummet
- Styrkelse af elevernes sociale relationer

KARAKTERDANNELSE OG FAGLIG STOLTHED

- Helhedsorienteret undervisning
- Lærerne motiverer til stolthed over det valgte fag
- Fokus på elevernes personlige udvikling og dannelse

FOKUS PÅ DET HELE MENNESKE

- Aktiviteter med fokus på det hele menneske, herunder sundhed og bevægelse

DET DIGITALE INDHOLD

- Digitale undervisningsforløb – også tværfagligt fokus
- Det sikres, at eleverne kan anvende de IT-værktøjer, de forventes at bruge i undervisningen

UDDYBNING

SAMVÆR OG TRIVSEL

- Lærerne anvender anerkendende sprogbrug og fælles klasseregler og er bevidste om egen funktion som rollemodeller
- Lærerne understøtter sociale arrangementer for eleverne

KARAKTERDANNELSE OG FAGLIG STOLTHED

- Lærerne har fokus på fagets betydning i samfundet
- Der arbejdes med den karakterdannende faglighed ved f.eks. at koble teoretisk indhold med praksis
- Eleverne undervises i emner, der gør dem livsduelige

FOKUS PÅ DET HELE MENNESKE

- Lærerne inddrager bevægelse i undervisningen.

DET DIGITALE INDHOLD

- Digital undervisning anvendes, hvor det er hensigtsmæssigt til f.eks. fordybelse og differentiering

Karakterdannelse:

Erhvervsuddannelserne udgør en stærk ramme for dannelse, forstået som karakterdannelse og faglig stolthed, hvor eleverne udvikler vedholdenhed, omsorg og beslutsomhed og gennem tilegnelsen af erhvervsuddannelsernes fagområder og faglige håndværk styrker deres personlige integritet, omsorg og respekt, ligesom de dannes til at tage aktivt del i det demokratiske samfund.

Pejlemærke ②

Vi vil gennem differentiering, helhedsorientering og en virkelighedsnær tilgang skabe motiverende, innovativ og inddragende undervisning

Indledning og effekt

Eleverne skal opleve en varieret og virkelighedsnær undervisning, hvor fag og indhold knyttes sammen til en meningsgivende helhed, og hvor der er en klar sammenhæng mellem teori og praksis og med det, der foregår i erhvervslivet. Samtidig skal de opleve, at de inddrages og har indflydelse på undervisningen, så de motiveres til at tage medansvar for egen læring. De skal opleve, at de får lov til at være nytænkende og har mulighed for at følge idéer til dørs. Endvidere skal de opleve en undervisning, der i høj grad er rettet mod den enkelte, så alle elever får udfordret egne evner og støttes i at udvikle deres fulde individuelle potentiale.

Handlinger

EMNER

INVOLVERING OG MOTIVATION

- Forventningsafstemning ved opstarten
- Aktiviteter med høj grad af elevinvolvering
- Fokus på helhedsorienteret undervisning som en forudsætning for at skabe mening for eleverne

DIFFERENTIERING

- Fokus på differentiering og helheder gennem problembaseret undervisning
- Fokus på IT-baseret læring til understøttelse af undervisningen.
- Anvendelse af forskellige pædagogiske greb for at motivere og støtte elever med forskellige forudsætninger

INNOVATION

- Alle uddannelser integrerer innovation og aktualitet og arbejder målrettet på at dyrke elevernes innovative kompetencer

VIRKELIGHEDSNÆR UNDERVISNING

- Varieret undervisning, der både indeholder teori og praktisk afprøvning, og hvor erhvervslivet inddrages

UDDYBNING

INVOLVERING OG MOTIVATION

- Lærerne sætter klare rammer for undervisningen og synliggør formål og mål

DIFFERENTIERING

- Lærerne anvender IT-baserede læremidler, og der arbejdes med mentorer, dobbeltlærerordninger, varierede undervisningsformer og SPS
- Tværfaglige projekter med mulighed for problemløsning på forskellige niveauer er bærende elementer i grundforløbene

INNOVATION

- Lærerne holder sig opdateret i forhold til praksis og nyskabelser i erhvervslivet

VIRKELIGHEDSNÆR UNDERVISNING

- Alle lærere deltager i tværfaglig undervisning – også på tværs af afdelinger
- Virksomhedsbesøg og virksomhedsforlagt undervisning øger det virkelighedsnære aspekt
- Lærerne besøger eleverne i praktik og følger op på den enkelte elevs udbytte og udvikling

Gode lærer-/elevrelationer baseret på gensidig respekt og anerkendelse ses som en forudsætning for elevernes trivsel

Indledning og effekt

Eleverne skal opleve gode faglige og sociale fællesskaber skabt på baggrund af gode relationer. De skal grundlæggende føle sig set, hørt og anerkendt af både undervisere og medstuderende, så de har mulighed for at lære og udvikle sig fagligt og personligt i et trygt miljø. Oplever elever lærere, der gennem anerkendelse og respekt møder dem dér, hvor de hver især er, er grundlaget for god trivsel og succesfuld læring skabt. Eleverne oplever lærerne som naturlige sparringspartnere – både i forhold til faglig, personlig og social udvikling.

Handlinger

EMNER

ANERKENDELSE OG RELATIONER

- Gennem løbende dialog og den anerkennende tilgang skabes den gode relation til eleven. Sammen evalueres løbende faglige, sociale og personlig kompetencer (formativ feedback)
- Der iværksættes indsatser for elever, der har udfordringer

POSITIVE FÆLLESSKABER

- Via projektforløb, gode fælles oplevelser og klare rammer for samværet i læringsrummet skabes et godt og trygt fagligt og socialt fællesskab
- Fokus på, at eleverne også kan støtte hinanden

TRIVSEL

- Fokus på det hele menneske, hvor også sund levevis og bevægelse spiller en væsentlig rolle for læring og velvære
- Etablering af elevråd
- Buddyordninger etableres, hvor det giver mening
- Læreren er en tydelig leder i klasserummet

UDDYBNING

ANERKENDELSE OG RELATIONER

- Lærerne viser interesse for eleverne – både fagligt, personligt og socialt
- Lærerne understøtter elevernes indbyrdes relationer ved at være nærværende og rollemodeller i forhold til en god omgangstone
- Lærerne er bevidste om deres forskellige roller, der bringes i spil på forskellige tidspunkter (f.eks. sparringspartner, træner, skulptør)
- Kontaktlærerne har en særlig funktion i forhold til at skabe en god relation til den enkelte elev og følger tæt op på udfordringer, der kan være en barriere for elevens uddannelse
- Indsatser for udfordrede elever kan f.eks. være mentor, SPS-vejledning, IT-rygsæk, samtaler med kontaktlærer eller leder

POSITIVE FÆLLESSKABER

- Lærerne sørger for, at der udarbejdes klasseregler med fokus på gensidig respekt og et positivt samvær, hvor alle tør udfolde sig, og hvor de også opfordres til at hjælpe hinanden
- Lærerne sørger for, at eleverne oplever, at det har betydning, at de er til stede og er en del af fællesskabet

TRIVSEL

- Lærerne giver den enkelte elev en oplevelse af at blive set og taget alvorligt
- Lærerne sikrer, at bevægelse bliver en naturlig del af elevernes skoledag
- Der afholdes skemalagte kontaktlærer-samtaler med fokus på trivsel og udvikling, hvor der også er mulighed for at anerkende elevens indsats

Formativ feedback skal fremme elevernes refleksion over egen læring og progression

Indledning og effekt

Vores elever skal opleve effektive læreprocesser, hvor de bliver mødt i nærmeste udviklingszone og bliver bevidste om egne talenter og deres progression frem mod at indfri uddannelsens og egne mål. Eleverne får gennem feedback de nødvendige redskaber til at arbejde med egen udvikling. Anerkendende feedback skal give dem oplevelsen af lærelyst og engagement, og de skal gennem succesoplevelser og selvindsigt udvikle konstruktive mestringsstrategier.

Handlinger

EMNER

UNDERVISNINGEN

- Der gives formativ feedback med udgangspunkt i elevens nærmeste udviklingszone (NUZO)

REFLEKSION OG UDVIKLING

- Formativ og individuel feedback bidrager til elevens fortsatte udvikling og refleksion over egen læring
- Lærerne sørger for, at eleverne får mulighed for at reflektere over egen indsats og læring inden feedbacksamtalerne

UDDYBNING

UNDERVISNINGEN

- Der gives feedback tidligt i et forløb, så eleverne har mulighed for at bruge den konstruktivt og fremadrettet
- Lærerne planlægger den formative feedback som en del af rammesætningen og undervisningsforløbet

REFLEKSION OG UDVIKLING

- Lærerne giver eleverne konkrete redskaber til at arbejde med egen udvikling
- I forbindelse med karaktergivning gives formativ feedback
- Lærerne giver eleverne løbende feedback med fokus på og udgangspunkt i de positive resultater
- Der anvendes skabeloner til feedback i de sammenhænge, det anvendes

NUZO (nærmeste udviklingszone): Vi tager udgangspunkt i det sted, eleven er, og viser det næste skridt frem mod målet. "I spændet mellem det, eleven faktisk kan, og det, der er potentialet, ligger den nærmeste udviklingszone.

Formativ feedback: Et samarbejde mellem lærer og elev, hvor man sammen reflekterer over, hvor eleven befinder sig i læreprocessen og kigger fremad med fokus på, hvor og hvordan eleven kan forbedre sig og fortsat udvikle sig.

Læringsrum - pejlemærkerne realiseres i læringsrum

Praktiseringen af den pædagogiske rammes pejlemærker finder sted i fire forskellige læringsrum. Læringsrummene er alle karakteriseret ved en indbyrdes metodevariation og forskellige lærer- og elevroller.

UNDERVIS- NINGSRUM

Formål

Ved undervisningsrummet forstås den lærerstyret undervisning. Undervisningen kan være teoretisk eller praktisk, projektbaseret, helhedsorienteret, differentieret mv. Formålet er her, at eleverne deltager i undervisningsforløb, der sikrer, at de når uddannelsens læringsmål i form af viden, færdigheder og kompetencer og også får mulighed for at dygtiggøre sig ud over de fælles mål.

Lærerrolle

I undervisningsrummet vil der typisk være en høj grad af lærerstyring. Læreren sætter rammerne for læringsaktiviteten, men aktiviteterne kan udmøntes via de forskellige pædagogiske greb, der er beskrevet i den pædagogiske ramme. Afhængigt af undervisnings-

aktiviteten vil læreren kunne agere som formidler, træner eller konsulent, men vil uanset "rolle" være tilgængelig for eleverne. Læreren vil her tydeliggøre mål for undervisningen og italesætte hvilke forventninger, der er til elevernes deltagelse i undervisningen.

Elevrolle

Afhængigt af læringsaktivitetens karakter vil eleverne i læringsrummet kunne arbejde på alle taksonomiske niveauer, fx via oplæg få ny viden inden for et emne eller skulle arbejde træningsbaseret og herigennem omsætte viden til færdigheder og kompetencer. Eleverne vil både arbejde individuelt og gruppebaseret. Afhængigt af læringsaktivitetens karakter vil eleverne forventes at lytte, samarbejde, løse tværfaglige opgaver, problematisere, diskutere og ræsonnere over det givne emne.

PRAKSIS OG STUDIERUM

Formål

Ved praksis- og studierum forstås læringsaktiviteter, der dels kan være en del af undervisningsrummet og dels kan foregå som supplement. I praksisrummet træner eleven sin faglige viden og kompetencer og fordyber sig. Rummet er oplagt til undervisningsdifferentiering - dels kan her foregå metodevariation, dels kan eleven træne faglige færdigheder i egen nærmeste udviklingszone. Eleverne kan øve sig indtil et givent læringsmål er nået. Her er mulighed for, at eleven finder sin egen måde at arbejde med et givent stof på, og i praksisrummet vil det desuden være oplagt at løse opgaver, der kræver flere metoder eller fag. Studierummet forstås som forberedelse til eller efterbehandling af undervisning. Aktiviteten kan foregå individuelt

eller i grupper og kan udover praktisk træning være forberedende læsning og øvelser.

Lærerrolle

Hvis praksis- og studierummet indgår som en del af undervisningsrummet vil læreren typisk spille en rolle som instruktør eller konsulent. Lærerrollen vil her udspille sig i læringsrummet, hvor læreren f.eks. stiller opgaven og sørger for opsamling. I praksis- og studierummet kan digitale læremidler bruges til instruktion.

Elevrolle

Eleverne arbejder selvstændigt, individuelt eller i grupper med en nysgerrig og undersøgende tilgang til opgaveløsningen. Her trænes elevernes færdigheder og kompetencer med god mulighed for, at øvelserne er helhedsorienterede.

FEEDBACK- OG VEJLEDNINGSRUM

Formål

I feedback- og vejledningsrummet er der to aktører: elev og lærer/vejleder. Formålet i læringsrummet er, at eleven modtager formativ feedback, og at elev og lærer sammen opstiller elevens læringsmål ud fra nærmeste udviklingszone. Feedback-rummet er her, hvor eleven bliver bevidst om den progression, som han/hun skal gennemgå frem mod at indfri egne læringsmål. Læringsmålene vil til dels variere fra elev til elev og vil kunne rumme både faglige læringsmål og uddannelsesrelaterede personlige og sociale mål. Læringsmålene formuleres i sammenhæng med overgangskraverne på elevens uddannelse, og i dette rum bringes eleven desuden til at reflektere over egen læring og uddannelsesvalg.

Lærerrolle

Lærerrollen kan i feedback-rummet både udfyldes af en lærer, vejleder og coach. Læreren skal være i stand til at give eleven formativ feedback og vejlede eleven i hans/hendes videre faglige udvikling. Lærers kompetencer og en anerkendende tilgang er i høj grad i spil i feedback-rummet.

Elevrolle

Eleven forventes i feedbackrummet at være åben og modtagelig for feedback og i stand til at deltage aktivt i definitionen af og evaluering af egne læringsmål. Eleven ansøres desuden til kritisk selvrefleksion over egne mål og muligheder og forventes aktivt fremadrettet at handle på baggrund af den givne feedback.

DIGITALT LÆRINGSRUM

Formål

Læringsaktiviteter, der primært anvendes som supplement til eksisterende læringsrum, og som i høj grad kan fremme differentiering og feedback. Anvendelse af digitale læringsrum ses som en aktiv meningsskabende og deltagerorienteret proces.

Det digitale læringsrum skal forstås bredt, idet det f.eks. kan indeholde anvendelse af mobiltelefon, platform for ordblinde, simulatorer, flippet classroom, webinarer, vialogues (online diskussionsværktøj, hvor man også kan oprette afstemninger eller quizspørgsmål), instruktionsvideoer (vejledninger) og digitale undervisningsforløb på IT's Learning.

Lærerrolle

I det digitale læringsrum vil læreren have forskellige roller afhængig af aktiviteten. Formidler, instruktør, konsulent, vejleder og coach er nogle af de roller, som læreren kan bringe i spil i læringsrummet. Læreren spiller også en stor rolle i forhold til at beslutte, hvornår det digitale læringsrum hensigtsmæssigt skal anvendes.

Elevrolle

Det forventes, at eleverne i det digitale læringsrum tager stort ansvar for egen læring, og at de, for at nå et læringsudbytte, udnytter de muligheder, der gives i rummet. Det kan f.eks. være at få gentaget oplæg efter behov, anvende instruktionsvideoer og sparre med læreren og de andre elever.

PÆDAGOGISK RAMME FOR ERHVERVSUDDANNELSERNE

